

Folkeoplysningspolitik 2017-2020

Baggrund

Folkeoplysningspolitikken er en lokal politik, der formuleres ud fra de faktiske kommunale forhold, og som skal bidrage til at sikre dynamik og fremdrift på folkeoplysningsområdet og give foreninger og borgere indflydelse og indsigt i, hvilke rammer der gælder for den folkeoplysende virksomhed i kommunen.

Følgende skal være en del af Folkeoplysningspolitikken:

- Målsætning for borgernes deltagelse i den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde.
- Rammer for den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde, herunder de fysiske rammer.
- Samspil og sammenhæng mellem den støtteberettigede folkeoplysnings virksomhed og selvorganiserede grupper og aktiviteter, herunder de økonomiske rammer for det folkeoplysende udviklingsarbejde.
- Samspil mellem den folkeoplysende virksomhed og øvrige politikområder, herunder muligheder for indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver.
- Afgrænsning af aktiviteter inden for den folkeoplysende virksomhed i forhold til andre tilgrænsende aktiviteter.
- Omfanget og karakteren af brugerinddragelsen af den folkeoplysende virksomhed i kommunen.

En politik på området skal beskrive, hvordan Morsø kommune vil udfylde disse centrale temaer, således at folkeoplysningspolitikken bliver et redskab for udviklingen af området, som bidrager til at fremme samarbejdet både mellem de mange aktører på området og med aktører udenfor.

Folkeoplysningsloven og dermed også politikken har til hensigt at støtte den frie folkeoplysende forening.

For at blive godkendt som folkeoplysende forening er der i loven beskrevet en række betingelser, der skal overholdes.

Det er disse godkendte foreninger Morsø Kommune støtter.

Morsø kommunes politik for folkeoplysningsområdet består af en målsætning og en række Indsatser, som skal analyseres.

Nogle af indsatserne vil være vedtaget med vedtagelsen af folkeoplysningspolitikken, mens andre kommer til i løbet af perioden.

Fælles for disse indsatser er, at de skal leve op til målsætningen for folkeoplysningen i Morsø kommune.

Derudover vil der hvert år blive udarbejdet retningslinjer for tildeling af diverse tilskud.

Folkeoplysningsudvalget

Kommunalbestyrelsen er forpligtiget til at inddrage folkeoplysningsudvalget i alle sammenhænge af generel betydning for den folkeoplysende virksomhed, i kommunens budget for området samt i forhold til kommunens regler for tilskud til folkeoplysning. Folkeoplysningsudvalget fastsætter retningslinjerne for Morsø Kommunes uddeling af tilskud på fritidsområdet og er ansvarlig for fortolkning af retningslinjerne. Fritid administrerer retningslinjerne og er daglig kontakt til foreninger og klubber.

Opgaver

- At udmønte Morsø kommunes fritidspolitik i samarbejde med foreninger, voksenundervisning, kommunes fritidsområde og politikere
- At udvikle nye initiativer inden for det folkeoplysende område
- At udarbejde rammer for voksenundervisningen
- At godkende foreninger efter folkeoplysningsloven
- At udarbejde oplæg til retningslinjer for tildeling af midler til
 - voksenundervisning
 - aktivitetstilskud
 - lokaletilskud
 - kurser
 - mål og net
 - materialekontoen
 - elitepuljen
 - drift af foreningers egne eller lejede udendørsanlæg
 - udviklingspuljen
 - tilskud til aktiviteter i børnenes sommerferie

At samarbejde med Morsø kommunes Børne- og kulturudvalg om

- drift og udvikling af indendørs og udendørs anlæg
- større idrætsarrangementer
- frivilligt arbejde
- øvrige kommunale puljemidler

Rammer

Kommunalbestyrelsen afsætter midler til anlæg, lokaler, tilskud til aktiviteter i foreninger og tilskud til undervisning i aftenskoler. Detaljerne i disse rammer fastsættes i samarbejd med repræsentanter for de folkeoplysende foreninger gennem folkeoplysningsudvalget.

Den økonomiske ramme fastsættes af kommunalbestyrelsen i forbindelse med budgetvedtagelsen

Retningslinjerne for diverse tilskud besluttet hvert år af Børne- og kulturudvalget efter indstilling fra Folkeoplysningsudvalget. Se bilag.

Frivilligcenter

Morsø kommune har i 2016 startet et Frivilligcenter. Frivilligcenteret varetager opgaver i forhold til folkeoplysende foreninger og §18-foreninger og planerne er, at foreninger blandt andet kan få hjælp og støtte til mange opgaver. Se bilag.

Samarbejde

På fritidsområdet findes derudover både en række kommercielle aktører og ikke-kommercielle, som ikke modtager støtte efter folkeoplysningsloven.

Disse aktører er ikke en del af folkeoplysningen, men er med til at sikre et bredere tilbud til kommunens borgere, og Morsø kommune har derfor et stort ønske om samarbejde med disse.

På aftenskoleområdet omfatter disse aktører blandt andet VUC, bibliotekerne og Folkeuniversitetet. Det drejer sig også om foreninger godkendt efter §18 i Serviceloven - "de sociale foreninger".

For at udvikle tilbuddet om folkeoplysning og voksenundervisning, ønsker folkeoplysningen dialog med disse aktører. Denne dialog skal sikre at aktørerne kan understøtte hinanden og sammen tilbyde et bredt spektrum af undervisning, og på den måde sikre borgerne i Morsø Kommune varierede muligheder for folkeoplysning.

Folkeoplysningsområdet har mange grænseflader og sammenfletninger i forhold til andre kommunale politikker og opgaver. På politisk niveau ønskes samarbejde og samspil mellem de politikområder, hvor det er relevant og giver mening. Det er blandt andet oplagt i forhold til

- Skole- og dagtilbudsområdet
- SSP-samarbejdet, herunder fritidspas
- Kulturområdet
- Sundhedsområdet
- Handicapområdet
- Seniorområdet
- Frivillighedsområdet
- Foreninger indenfor Serviceloven § 18 - sociale foreninger
- Borgere med særlige behov

Målsætning

Formålet med folkeoplysningen er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab ved at styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

De folkeoplysende foreninger og voksenundervisning er et meget centralt samlingspunkt om fritidsaktiviteter og er samtidig en vigtig del af det danske demokrati og kulturliv.

Morsø Kommune vil sikre at borgerne har mulighed for at engagere sig i en bred vifte af forskelligartede idræts-, aktivitets og undervisningstilbud. Disse muligheder skal så vidt muligt være bredt tilgængelige i hele kommunen, så geografien spiller en mindre rolle for borgerens deltagelse.

Gennem faciliteter, tilskud og rådgivning til både nye og etablerede foreninger ønsker kommunen at bakke op om et stærkt foreningsliv, herunder også voksenundervisning. Kommunen vil desuden gennem sine tilgængelige kanaler sikre synlighedsforøgelsen af disse foreninger og tilbud.

I Morsø kommune vil der være mulighed for som borger at være aktiv gennem brug af natur og faciliteter i kommunen.

Ud over den generelle målsætning, ønsker Morsø Kommune at have særligt fokus på:

- At borgerne i Morsø kommune har en livstil præget af glæde, sundhed og aktivitet
- At befolkningssammensætningen afspejles i folkeoplysningens deltagere.
- At fællesskabet i foreningerne og det sociale aspekt skal være en væsentlig del af det at være aktiv.
- At tiltrække og fastholde børn og unge - ikke mindst de mest udsatte børn og unge.
- Samarbejdet mellem foreningsliv og institutioner i Morsø kommune.
- At Morsø Kommune understøtter og samarbejder med selvorganiserede grupper.

12 Udviklingsområder

For at leve op til målsætningerne skal der igangsættes nogle indsatser. Nedenstående indsatser er udsprunget af arbejdet med udviklingen af folkeoplysningspolitikken og med udgangspunkt i målsætningen for folkeoplysningen i Morsø kommune.

For at udvikling og udfoldning indsatserne vil der i Folkeoplysningsudvalget - i samarbejde med foreningerne, institutioner og kommune - blive udarbejdet en tidsplan for analyse og behandling af indsatserne.

Det betyder, at der vil blive udarbejdet materiale til politisk beslutning på alle nedenstående områder med beskrivelse af mulige indsatser, økonomiske konsekvenser, fordele og ulemper mv.

Den endelige beslutning om eventuel igangsætning af indsatserne skal besluttes i Folkeoplysningsudvalget, Børne- og Kulturudvalget og i enkelte tilfælde i Kommunalbestyrelsen.

1. Talent/eliteidræt

Hvordan kan Morsø kommune i højere grad end i dag støtte foreningslivet i udviklingen af talenter?
Skal der satses på bestemte idrætsgrene?

2. Voksenundervisning – evt. partnerskab med biblioteket

Hvilke muligheder er derfor at udvikle samarbejdet mellem voksenundervisningen og Morsø Folkebibliotek og eventuelt andre?

3. Den uorganiserede idræt

Hvordan kan Morsø kommune og foreningslivet bakke op om den uorganiserede idræt?
Hvor og hvordan høres de uorganiseredes stemme?

4. Morsø Multipark

Morsø Multipark dækker et stort areal i et område med mange unge mennesker. Det gælder Dueholmsskolen, VUC/HF, EUC, Gymnasium samt Jyske Bank Mors Arena og herudover meget snart Limfjordsteatret.
Der er dagligt op mod 2500 mennesker fra hele Mors i området dagligt.

Det er derfor vigtigt at få udbygget aktiviteter i området, så det kan blive til glæde for hele Morsø kommune. Det er til en vigtig opgave, at få disse udviklingsplaner beskrevet og udviklet.

5. Søsportsaktiviteter

Der skal i den kommende periode sættes fokus på søsport, herunder oprettelse af et søsportscenter, som kan skabe rammerne om søsporten i Morsø kommune.

Der skal i samarbejde med foreninger udarbejdes udviklingsplan for søsportsaktiviteter i Morsø kommune.

6. Aktiv i naturen

Der skal udarbejdes en plan for, hvordan der kan skabes endnu større aktivitet i naturen.

Der kan være tale om udbygning af faciliteter, men også om større synlighed for de eksisterende aktiviteter.

7. Svømning

Den eksisterende svømmehals indretning gør det ikke muligt at træne konkurrence-svømning. Det gør at svømmere, der vil dyrke dette er nødsaget til at tage udenfor Morsø kommune.

Der er desuden store udfordringer for foreningerne på grund af svømmesæsonen er afbrudt i december-februar.

Det skal undersøges, om der er behov for en ny svømmehal og hvordan den eventuelt kan finansieres.

8. Inklusion af udsatte børn og unge

Der skal ses på mulighederne for at skabe samarbejder mellem folkeoplysende foreninger og §18-foreninger f.eks. gennem frivilligcenteret. Dette samarbejde kunne være en støtte til de udsatte børn og familier. Det skal undersøges, hvordan Morsø kommune i højere grad kan støtte foreningerne omkring dette.

9. Fritid og skole

Samarbejde mellem skolerne og foreningerne skal udbygges, og det skal ske på tværs af alle foreninger. Derigennem kan man få fat i øens unge og få dem ind i foreningslivet både som aktiv, men også på sigt som leder og træner.

Der skal udarbejdes procedurer, som bakker op om dette samarbejde.

10. Hvordan får vi flere i foreningerne?

Der er en vis afmatning i antallet af foreningsaktive.

Det er vigtigt at få flere unge aktiverede, og det er vigtigt at de unge, der aktiveres bliver fastholdt. Der kommer mange nye aktiviteter til, og den uorganiserede idræt har nok ikke nået sit maksimum.

Det skal analyseres, hvordan dette kan gøres og der ska igangsættes initiativer på baggrund af analyserne.

11. Fritagelse for deltagerbetaling

I forbindelse med udviklingen af Fritidspas har der været fokus på kravet om deltagerbetaling. Formålet med omkostningsfri deltagelse er at skabe øget integration og inddrage grupper, som ellers vil være forhindret af økonomiske årsager.

Der skal udarbejdes en analyse af dette område.

12. Oprettelse af hold med begrænset optag

Som udgangspunkt skal hold under folkeoplysningsloven være åbne for, at alle interesserede kan deltage. Dog kan det være hensigtsmæssigt at oprette hold, som har tydeligt definerede deltagerprofiler med henblik på at introducere specifikke grupper til folkeoplysende aktiviteter. Dette vil være tilfældet, når særlige målgrupper, som ellers ikke ville deltage i aktiviteten, skal tiltrækkes. Formålet er at give de enkelte deltagere mulighed for efterfølgende at deltage i forløb, der er åbne for alle.

Hvordan kan der skabes disse muligheder?

Der vil i løbet af Folkeoplysningspolitikens løbetid komme flere indsatsområder end de nævnte, hvor der skal udarbejdes analyser og træffes beslutninger.

Bilag 1) Retningslinier for tilskud 2017

Bilag 2) Frivilligcenter

Morsø kommune har i 2016 startet et Frivilligcenter. Frivilligcenteret varetager opgaver i forhold til folkeoplysende foreninger og §18-foreninger og planerne er, at foreninger blandt andet kan få hjælp og støtte til mange opgaver:

Frivilligcenter kan hjælpe og samarbejde med alle foreninger vedrørende:

Fysiske rammer

Booking af lokaler til møder, arrangementer m.v. i frivilligcentret.

Adgang til computere i frivilligcentret

Udlån af projektor, pc, whiteboard og AV-udstyr i forbindelse med møder og arrangementer i frivilligcentret

Synliggørelse og PR

Kopiering og print

Grafisk hjælp til brochure, opslag mm.

Korrekturlæsning

Netværk og samarbejde

Koordinering på tværs mellem foreninger

Rekruttering af frivillige herunder at annoncere på frivilligjob.dk og oprettelse af jobopslag.

Kurser, workshop og temadage for de frivillige

Konsulentarbejde

Foreningsopstart, drift eller udvikling

Problemløsning

Ansøgninger/fundraising

Regnskabsassistance

Understøttelse af foreningsløse projekter

Hvad kan frivilligcenter formentligt hjælpe foreninger med:

Adgang til brug af bus

Hvad kan frivilligcenter forhåbentligt hjælpe foreninger med:

Scenerum for koncerter, teater eller lign